

Datum : 24 augustus 2021
Aan : Waterschap@Inwonersbelangen
Van : College van dijkgraaf en hoogheemraden
Betreft : Beantwoording vragen Afronden verkenningfase Waterberging en doorvoer Willeskop
CC : Overige leden algemeen bestuur

DM nummer: 1790300

Inleiding:

Op 1 juli 2021 heeft de fractie W@I de hieronder vermelde artikel 40 - vragen gesteld over het afronden van de verkenningfase Waterberging en doorvoer Willeskop:

Gericht aan het college van dijkgraaf en hoogheemraden

"Er zijn in het voorstel een heel aantal wijzingen voorgesteld wat meer duidelijkheid geeft over het plan.

Toch blijven er een heel aantal vragen over."

Vraag 1: *"Het gebied is met veel EU subsidie aangelegd als waterberging, waarom is dat door HDSR opgeheven en zijn er grote afvoeruikers aangesloten op het oppervlaktewater zodat de neerslag als eerste voor de bebouwing en agrarische grond werd afgevoerd?
Waarom wordt dit niet als eerste hersteld zodat het gebied weer een waterbergingsfunctie krijgt?"*

Antwoord: Als hiermee het bestaande natuurgebied wordt bedoeld, is het gebied destijds wel ingericht als natuurgebied maar niet als waterbergingsgebied.

De werkzaamheden die straks aan u als AB wordt voorgesteld hebben tot doel om het bestaande natuurgebied ook te kunnen laten functioneren als waterbergingsgebied.

Vraag 2: *"Door gebiedsvreemd water vanuit de HY in te laten o.a. van verharding en waterzuiveringen verslechtert het water dan niet aanzienlijk?"*

Antwoord: In de huidige verkenningfase wordt daar nu nader onderzoek naar gedaan. En moet bij de afronding van de verkenning uitsluitsel geven of het inlaten van water uit de GHJ wenselijk is. Vooruitlopend op het nader onderzoek wijzen eerste resultaten uit dat de kwaliteit redelijk vergelijkbaar is.

Vraag 3: *"Door bij de HY-water in te laten en de Lek uit te malen ga je erg veel energie verspillen hoe wilt u dat rijmen met energiebesparing?"*

Antwoord: Het water wat de Lopikerwaard ingelaten gaat worden met de waterberging en waterdoorvoer moet uiteindelijk weer uitgemalen worden.

Bij gebruik van de waterberging wordt de berging volgelaten, om op een later/gewenst moment deze af te laten op het maalpand van gemaal De Pleyt. Dit gemaal pompt het vervolgens weer terug op de GHJ. Dit is een methode die bij andere waterbergingen ook wordt gebruikt. Op deze manier kan beschikbare buffer in het ene gebied benut worden om wateroverlast in een ander gebied te voorkomen.

Bij het water doorvoeren wordt gebruikt gemaakt van het bestaande watersysteem in de Lopikerwaard om onder vrij verval water door te voeren van de GHJ, via de Korenmolenvliet, Benschopperwetering en vervolgens het maalpand van de Koekoek. Dit gemaal pompt het vervolgens op naar de Lek. De capaciteit van gemaal de Koekoek is dermate groot dat de hoeveelheid van doorvoer (2 m³/s) geen probleem is. Het water doorvoeren wordt alleen ingezet als het watersysteem in de Lopikerwaard dit ook aan kan.

Omdat de doorvoer onder vrij verval plaatsvindt en de waterbergingsfunctie alleen zeer tijdelijk bij bijzondere situaties met hoge afvoeren wordt ingezet is er geen sprake van energieverspilling.

Vraag 4: *“Het door u voorgestelde idee om de waterafvoer weer te gaan doen zoals honderden jaren geleden is niet van deze tijd, omdat het toen is veranderd omdat het water naar het laagste punt loopt en het daar wat te veel is, uitgemaalend moet worden, en wilt u water in de lek uitmalen wat ongeveer 2 meter hoger ligt.*

Wilt u aangeven wat de vastgestelde peilen zijn in de omgeving van het beheersgebied?”

Antwoord: Het plan waterberging en doorvoer Willeskop vindt plaats in een gebied wat rijk is aan waterschapshistorie. Door in het basisontwerp slim gebruik te maken van het huidige én vroegere watersysteem krijgt dit project een grotere kans van slagen. Daarnaast zal in het volgend voorstel u als AB bouwstenen worden voorgesteld waarmee het project uitgebreid kan worden. Een van deze bouwstenen heeft betrekking op de cultuurhistorie van het gebied.

Vraag 5: *“Bent u het met mij eens dat de waterdoorvoer voorziening voor het Westland (KWA) die net is aangelegd juist de andere kant opstroomt?”*

Antwoord: Dat is inderdaad zo. Het KWA traject loopt vanaf zuid naar noord, terwijl de doorvoer van Willeskop van noord naar zuid loopt.

Echter, door het aanwezige hoogteverschil in de Lopikerwaard kan bij de doorvoer water onder vrij verval ingelaten worden naar het eindpunt van de doorvoer: gemaal de Koekoek. Terwijl de KWA onder vrij verval water vanaf de Koekoek inlaat om water door te voeren naar gemaal de Keulevaart. Met andere woorden: het traject van de doorvoer is hoger gelegen dan het traject van de KWA.

De overlap tussen deze twee trajecten is daardoor beperkt. Waarbij de KWA wordt ingezet bij droogte en de doorvoer Willeskop bij wateroverlast.

Vraag 6: *“Gaaf HDSR de grond aankopen voor dit plan?”*

Antwoord: Dat is afhankelijk welke keuze er wordt gemaakt ten aanzien van het basisontwerp en optionele bouwstenen.

Vraag 7: *“Wie wordt eigenaar en onderhoudsplichtige van het in te richten gebied?”*

Antwoord: Staatsbosbeheer voor het gebied. HDSR zal de peilregelende objecten in het gebied gaan beheren en onderhouden.

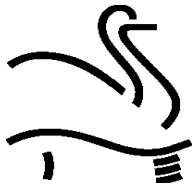
Vraag 8: *“Er wordt voorgesteld het water 25 cm te verhogen maar op welke wijze krijg je het water in een droge periode daar waar je het nodig hebt door mobiele pompen of zo?”*

Antwoord: Het natuurgebied c.q. waterbergingsgebied kan in het basisontwerp onder vrij verval gevuld worden.

Vraag 9: *“Als het waterpeil met 25 cm varieert van hoogte dan heeft het toch een onacceptabele waterkwaliteitsverslechtering tot gevolg?”*

Antwoord: In de huidige verkenningsfase wordt daar nu nader onderzoek naar gedaan. Juist voor natuurgebieden kan een fluctueert waterpeil juist een positief effect hebben. Afhankelijk van de natuurdoelstelling die daar wordt nagestreefd. In de huidige situatie heeft het natuurgebied al een fluctueert waterpeil

Vraag 10: *“Is dit plan niet in strijd met de wet van de zwaartekracht Newton?
En de drie natuurwetten van Newton?”*

Beantwoording schriftelijke vragen

ex art. 40 Reglement van Orde

Antwoord: Een simpel antwoord op deze vraag is nee. Omdat we de gravitatiewet, als de traagheidswet, de wet van: kracht verandert snelheid en de wet: actie is reactie, wel voor waarheid aannemen.

Binnen ons waterschapswerk hebben we veel met deze wetten te maken: water stroomt van hoog naar laag en om water van A naar B te krijgen is energie nodig om dit water in beweging te krijgen/ te houden.

Zoals bij vraag 3 is vermeld moet water wat de Lopikerwaard ingelaten gaat worden met de waterberging en waterdoorvoer uiteindelijk weer uitgemalen worden. Dit kost energie en het lijkt onlogisch om eerst water in te laten om vervolgens weer op te pompen.

Binnen het westelijk deel van ons waterschap hebben we echter te maken met een boezemsysteem en lager gelegen polders. Om deze polders droog te houden moet er opgemalen worden. Dit watersysteem is gevoelig voor piekbuien.

Om meer sturingsmogelijkheden te krijgen op dit hoofdwatersysteem en daarmee een breder handelingsperspectief bij (dreigende) wateroverlast, vindt er een verkenning plaats naar het project waterberging en -doorvoer Willeskop.

Het afdalen van water naar lager gelegen polders om dat water vervolgens op een ander/geschikt moment weer uit te malen is zeer gebruikelijk methode. Een onoverkomelijkheid om gebruik te maken van de bergingscapaciteit in de polders (berging in de boezem is slechts zeer beperkt).